

Handläggare
Elisabeth John
Telefon: 08-508 28 854**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-09-28, p. 16

Motion om elektrifiering av hemtjänsten av Clara Lindblom, Rikard Warlenius och Robert Mjörnberg (alla V)

Remiss från Kommunstyrelsen, Dnr KS 2021/306

Förvaltningarnas förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anna Hadenius
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

En motion om elektrifiering av hemtjänsten vill se krav på att stadens upphandlade hemtjänst utförs med hjälp av elfordon.

Miljöförvaltningen har ett pågående samarbete med äldreförvaltningen om ett nytt kravunderlag för upphandling av hemtjänst. I det föreslås att krav ställs på att hemtjänsten utförs med elbil, laddhybrid, gasbil eller etanolbil. Detta för att underlätta för leverantörerna att delta i upphandlingen även om de har svårt att ordna laddning till elbilar.

Miljöförvaltningen föreslår att arbetet med att ta fram ett nytt upphandlingsunderlag för hemtjänst fortsätter enligt det förslag som förvaltningen arbetat fram tillsammans med äldreförvaltningen.

Bakgrund

Användningen av miljöbilar i stadens upphandlade hemtjänst är betydligt lägre än i den hemtjänst som sker i stadens egen regi.

Miljöförvaltningen och äldreförvaltningen samarbetar därför sedan en tid tillbaka om att ta fram nya miljökrav på transporter i stadens upphandlade hemtjänst. De nya upphandlingskraven syftar till att

minska skillnaderna och få kraven på den upphandlade hemtjänsten att bli mer lika de krav som staden har på den egna hemtjänsten när det gäller fordon och transporter.

Motionen om elektrifiering av hemtjänsten föreslår att staden ska ta fram ett nytt upphandlingsunderlag och ställa krav på att de fordon som används för utförandet av upphandlad hemtjänst ska vara elbilar (miljöbil spjutspets i stadens definition).

I motionen föreslås också att ingångna avtal ska följas upp genom insamlande av registreringsnummer för respektive verksamhetsutförare. Vidare vill man att kommunstyrelsen ska föreslå en nämnd som ska ansvara för uppföljningen av miljökraven och vilka resurser som krävs för uppdraget.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till:

- Stadsledningskontoret
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden
- Äldrenämnden
- Skärholmens stadsdelsnämnd
- Östermalms stadsdelsnämnd
- Almega Kompetensföretagen
- Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd
- Famna
- Naturskyddsföreningen

Remisstiden sträcker sig till 2021-10-26.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen instämmer med motionärerna om att ett nytt upphandlingsunderlag behöver tas fram för upphandling av hemtjänst.

De upphandlingskrav som föreslås i motionen om att enbart använda elbilar i den upphandlade hemtjänsten är emellertid betydligt mer långtgående än de krav staden ställer på fordonen i sin egen hemtjänst.

Det kan vara svårt för leverantörerna att ställa om till att använda enbart elbilar vid utförandet av tjänsten. Framförallt kan laddningen vara ett hinder, till exempel om leverantören hyr parkering och fastighetsägaren inte kan lösa laddning på grund av otillräckligt elnät eller ovilja att installera laddning. Hemtjänstföretaget kan också vara hänvisat till gatuparkering utan laddning och så vidare.

Miljöförvaltningen föreslår att kraven i de nya förfrågningsunderlagen ska syfta till att öka elektrifieringen av hemtjänstens fordon men samtidigt ge leverantören möjlighet att välja andra miljöbilsalternativ vid svårigheter att lösa laddningen av fordonen.

Miljöförvaltningen föreslår därför att arbetet med det nya förfrågningsunderlaget fortsätter enligt den inriktning som miljöförvaltningen och äldreförvaltningen arbetat fram tillsammans. Den innebär följande krav:

Fordon

De fordon, även personalens egna fordon, som används för uppdraget får inte vara äldre än sex år. (Detta uppmuntrar en förnyelse av fordonsflottan).

Vid nyanskaffning av fordon ska fordonet:

Vara en elbil, laddhybrid eller gasbil som uppfyller kriterierna för klimatbonusbilar enligt 5 § i förordning (2017:1334) om klimatbonusbilar

eller

vara ett fordon som kan drivas med fordonsgas, etanol eller andra gaser än gasol med skattegrundande utsläppsvärde om högst 190 gram koldioxid per kilometer (WLTP), enligt Transportstyrelsens vägtrafikregister.

Det ska dessutom klara miljöklass Euro 6 eller bättre och ha dubbfria vinterhjul.

I samband med avtalsstart ska utföraren fylla i en blankett över ev. fordon som används för utförandet av uppdraget. Fordonsförteckningen föreslås också följas upp i samband med annan under avtalsuppföljning.

Tankning

Fordon som drivs med fordonsgas eller etanol ska till minst 80 procent tanka det förnybara bränslet (etanol/E85 eller fordonsgas). Detta är en totalsumma som alla fordon som används inom uppdraget sammantaget ska uppfylla för respektive år.

Staden ska ha rätt att begära in intyg eller kvitto på att redovisat drivmedel överensstämmer med angiven volym.

I motionen föreslås att kommunstyrelsen pekar ut en nämnd som ansvarar för uppföljningen av de krav som ställts. Äldreförvaltningen bör ansvara för uppföljningen av upphandlingskraven men miljöförvaltningen erbjuder stöd i uppföljningen och kan med hjälp av fordonsförteckningar som begärts in från leverantörerna kontrollera att kraven för fordonen uppfylls.

Det är viktigt att detta sker med regelbundenhet under avtalet för att kraven på leverantören ska få önskad effekt på trafiken i Stockholms stad, samt för att villkoren ska vara rättvisa för de leverantörer som deltar i upphandlingen.

Bilagor

Motion om elektrifiering av hemtjänsten